

Viite: Lausuntopyyntö asiaan Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/25102/2023

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN LAUSUNTO

Uudenmaan ELY-keskus kommentoi esitysluonnosta seuraavasti.

Kommentit

1) Aluehallintouudistuksen vaikutukset työllisyys-, maahanmuutto-, kotouttamis- ja yrityskehittämistehtäviin

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että aluehallintouudistus on Uudenmaan alueella pääosin neutraali työllisyys-, maahanmuutto-, kotouttamis- ja yrityskehittämistehtävien osalta. Viraston toimialue ja tehtäväkokonaisuus pysyvät lähtökohtaisesti ennallaan. Suurempi rakenteellinen muutos toteutettiin jo TE-palveluiden siirtyessä kunnille vuoden 2025 alussa sekä kotoutumisen edistämistä koskevan lainsäädännön uudistuksen yhteydessä.

Uudenmaan ELY-keskuksen ja tulevan Elinvoimakeskuksen tehtäviin kuuluu alueellisen työllisyystoiminnan edistäminen sekä yhteistyö kunnallisten työllisyysalueiden kanssa. Näitä toimintamalleja kehitetään parhaillaan ja ne siirtyvät osaksi Uudenmaan Elinvoimakeskukseen sellaisenaan.

2) Kotoutumisen edistämisen tehtävien keskittäminen

Uudenmaan ELY-keskus pitää kotoutumisen edistämisen tehtävien keskittämistä perusteltuna. Tehtävien keskittäminen Uudenmaan Elinvoimakeskukseen lisää tehokkuutta ja yhdenvertaisuutta, kunhan samalla varmistetaan riittävät resurssit Uudenmaan Elinvoimakeskukselle. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että on keskeistä tunnistaa keskittämisen mahdolliset haasteet, kuten osaamisen ja henkilöresurssien turvaaminen. Resurssien keskittäminen on tärkeää, koska Uudenmaan elinvoimakeskus hoitaa kaikkien elinvoimakeskusten toimialueilla kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 64, 65 ja 68 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemisen. Tämän lisäksi Uudenmaan ELY-keskus hoitaa Kaakkois-Suomen ja Itä-Suomen elinvoimakeskusten toimialueilla kotoutumisen edistämisestä annetun lain 33 §:n 3 momentin mukaisen alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneille lapsille tarkoitettujen perheryhmäkotien perustamisesta sopimisen, 36 §:ssä tarkoitettujen edustajatoiminnan ohjauksen, suunnittelun ja valvonnan, 55 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun perheryhmäkotien ohjauksen ja valvonnan

24.3.2025

sekä 69 §:ssä tarkoitettujen päätösten tekemisen (korvaus alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleen lapsen tai nuoren asumisen tai tuen järjestämisestä).

3) Hyvät väestösuhteet ja ETNON tehtävät

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että yhteiskunnan vastaanottavuus, kaksisuuntainen kotoutuminen ja hyvien väestösuhteiden kehittäminen ovat edellytyksiä turvallisen ja yhdenvertaisen yhteiskunnan säilymiselle. Vuosi 2023 oli Suomessa maahanmuuton osalta ennätyksellinen, ja vieraskielisen väestön määrän arvioidaan vähintään kaksinkertaistuvan vuoteen 2040 mennessä, erityisesti Uudellamaalla. Rasismi ja syrjintä eivät ole vähentyneet Suomessa, ja näiden ilmiöiden vaikutukset hyvinvointiin, mielenterveyteen ja työllistymiseen ovat merkittäviä. Syrjinnän torjuntaa tukevat toimenpiteet tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tuleva Uudenmaan Elinvoimakeskus tukee vahvasti alueensa sidosryhmiä hyvien väestösuhteiden edistämiseksi. Uudenmaan Elinvoimakeskus vastaa jatkossakin alueellisen Etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) koordinoimista. ETNON uudella nelivuotiskaudella 2025–2029 painopisteitä ovat erityisesti nuorten kohtaaman rasismin vähentäminen ja yhteiskunnallisen osallistumisen edistäminen. ETNON työ liittyy keskeisesti myös ELY-keskuksen strategiaan tavoitteisiin, kuten yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämiseen, kokonaisturvallisuuden parantamiseen sekä kotoutumispalvelujen tasapuolisuuden ja saatavuuden varmistamiseen.

4) Yrityspalvelut ja yrityskehittäminen

Kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen sekä uusien työpaikkojen luominen ovat keskeisiä tehtäviä Elinvoimakeskuksen agendalla. Uudenmaan ELY-keskus näkee tämän huomion tärkeänä hallituksen esityksessä, sillä alueen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn tukeminen on oleellinen osa uudistuksen tavoitteita. Uudenmaan ELY-keskus korostaa, että yrityspalveluiden ja yrityskehittämisen tehtävien tulisi näkyä selkeästi lainsäädännössä, jotta yhteistyö alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa olisi sujuvaa.

Työllisyys- yrittäjyys ja kotoutuminen -yksikön päällikkö Jarkko Tonttila

Asiakirja on sähköisesti hyväksytty ELY-keskuksen sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.